

CENNETE GİRİŞİN İKİ ANAHTARI

أَكْثَرُ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ الْجَنَّةَ تَقْوَى اللَّهِ وَحُسْنُ
الْخُلُقِ؛ وَأَكْثَرُ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ النَّارَ الْأَجْوَفَانِ: الْفَمُّ
وَالْفَرْجُ

Ve hüsnü'l huluki. Ve ekseru mâ yudhilü'n-nâse'n-nâra el-ecvefâni ve'l-fercü.

*Revaihu Ahmnet İbn Hanbel ve Buhari fil edeb Tirmizî ve kale hadisun sahihun garib. Ve İbn Mâce, Hakim, İbn Hibban an Ebu Hurey-
rete radiyallahu anh.*

Bu hadîs-i şerîfte Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz; cennete en çok ne sebeple girileceğini bildiriyor.

Buyuruyor ki;

Ekseru mâ yudhilü'n-nâse'l-cennete.

İnsanları cennete sokan sebeplerin en başında. *Takvâllah*. Allah korkusu. *Ve hüsnü'l-huluki*. Güzel huy gelir.

İnsanları en çok bunlar cennete sokar.

Takvâllah ne demek?

Allah'tan korkmak, sakınmak, çekinmek; kahrına, gazabına uğramayım, cehenneme düşmeyim, yanlış işler yapmayım demek.

Böyle bir kul, aman hata yapmayım, Rab-bımın rızasını kaybetmeyim, sevgisi kaybetmeyim, başım cezaya belaya uğramasın, derde girmesin diyen bir kul, müttaki kul denir buna. Takî de derler, müttaki de derler. Allah'ın çok sevdiği bir kuldur. O efendimizin de en samimi dostları olduğunu bir hadîs-i şerifte okuduk, geçen gün.

O halde biz bu takva denilen şey neyin neyse takvâ ehli kulun ayrıca çok mükâfatları vardır

Takvâ ehli kulun ayrıca çok mükâfatları vardır.

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿٢﴾ وَيَرْزُقْهُ مِنْ
حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ

*Ve men yettekıllâhe yec'al lehû mahrecen. Ve yerzukhu min haysü lâ yahtesibü.*¹

¹ 65/Talak 2-3.

Kim takvâ ehli kul olursa, Allah ona sıkıntılarından bir çıkış imkânı yaratır, sıkıntılardan kurtarır ve ummadığı kapılar açar, ummadığı yerden rızıklandırır, zengin eder gider, nimetlere gark eder gider.

Muttakî kulun bir vasfı Kur'an-ı Kerîm'de böyle. Yani bir üstünlüğü, bir mazhar olduğu güzel nimet. Sıkıntıdaysa Allah sıkıntısını açıyor, kurtarıyor, sıkıntı yolu gösteriyor. Sonra ummadığı yerden rızıklar gönderiyor. Hiç imkân yok, sabah bomboş eli ama akşama dopdolu oluyor.

Bir muttakî müteahhiti anlattılar, takvâ ehli böyle dindar bir müteahhiti anlattılar, Mersin'de veya Tarsus'ta. Borçlanmış, bir sabah borçlarının zamanı gelmiş. Çok büyük külliyetli bir borç. Çünkü inşaat yapıyor ya, yaparken borçlanmış. O gün kasasında koca bir firma ama bir kuruş para yok, külliyetli bir borcun da vadesi gelmiş senet. Çok da mühim bir durum. Anlatıyorlar arkadaşlar, ben ismini unuttum yani gerçek bir olay bu böyle kurgu bir şey değil yani.

Demiş ki Ya Rabbi! Ben borçlandım. Borcumu da şu gün ödeyeceğim diye borç aldığım

kimseye söz verdim, kasamda da bir kuruş para da yok. Beni mahcup etme Allah'ım demiş.

Böyle dua etmiş evinden çıkmış, inşaatına gelmiş. Almanya'dan, işçilerden birisi çıkmış gelmiş inşaatına, şu daireleri görüyüm bilmem ne filan diye. Ondan sonra kaç tane daire aldıysa almış, parasının da pazarlığını yapmış takır takır ödemiş, adamın parası da olmuş, borcunu da ödemiş.

Sen ne büyüksün Ya Rabbi!

Nasıl kabul ediyorsun duaları?

Nasıl ummadığı yerde insanın imdadına yetişiyorsun?

Diye böyle gözleri yaşarmış diye anlatıyorlardı. Keşke böyle şeyleri yazsam da ismiyle, tarihiyle, tam bir belge olarak olsa, ama olmuş bir olay.

Hem de olur, çok olur, size de olur, sizin de böyle şeyiniz olur. Allah ummadığı yeden kapılar açar. Sıkıştırır sıkıştırır olaylar, üzülür insan, ağlamaklı olur, Allah sevdiği kuldur, muttakî kuldur, bir kapı açar fırt kurtulur. Ummadığı yerden çok şükür Ya Rabbi!

Elhamdülillah, ağlar böyle secdelere kapanır sevincinden.

Ve muttakî kulların bir vasfı da;

Ve'l âkıbetü li'l-muttakîn.

Hüsn ü akıbet, iyi sonuç, imanla göçmek, dünya imtihanını başarıyla bitirmek de müttakilerindir.

Çok, çok meziyetleri vardır. Onun için şu takvâyı, ne demekse, nasıl oluyorsa, takvâlı kullar, nasıl hareket ediyorsa, bunları öğrenip uygulamamız lazım. Bizim de hoca olarak, takvâ ehli kullar böyle yaşar, böyle yapar, işte menakıbı, işte hikayeleri diye size onları anlatmamız lazım. Ki, siz de onları numuneleleriyle, örnekleriyle bilip uygulayabilesiniz.

İnsanı bir, takvâ cennete sokar; hem hüsn ü hatime nasip olur, hem de cennete girer, ne güzel.

İkincisi de, *hüsnü'l-huluki*. Ahlâkın güzelliği sokar.

Ahlâkı güzel ne demek?

Ahlâkı güzel insan nasıl olur?

Ahlâkı güzel insan yumuşak olur, geçimli olur, tatlı olur, güleç yüzlü olur, cömert olur, merhametli olur, adaletli olur, vefalı olur, sabırlı olur, sebatlı olur, her şeyi güzel olur. Bak-tıkça hoşlanırsın, gördükçe sevinirsin seversin, her şeyi hoşuna gider. Aferin adama yahu, maşallah be, lokum gibi adam, şeker gibi adam filan.

İzmir’de bir hocayı anlattılar, Ödemiş’ten miymiş bilmem nerden miymiş, vefat etmiş de cenazesine katılan arabaların kervanı, İzmir’in bir ucundan bilmem öteki ucuna böyle cadde-ler şeyler kilitlenmiş. Öyle bir adammış ki, öm-rünün bir dakikasını boş geçirmemiş, hayır ha-yır hayır hayır, hep böyle hayra koşturmuş bir Hocaefendi.

Allah rahmet eylesin.

Herkesin sevdiği bir kimse.

Benim babamın bir böyle tanıdığı arka-daşı, bir hoca vardı. En son görev yaptığı yer, Gül camisi, Haliç’te. Orda vefat etmiş. Cenaze namazını kılmışlar. Kabre götürürken mahalle-nin ahalisi, camları açmış, kadınlar feryat et-miş. Hocamız bizi bırakıp nereye gidiyorsunuz? Nereye gidiyorsun hocam? diye ağlama feryat,

o kadar. Ama kale gibi sağlam, bir mübarek insandı. Öyle tatlı, öyle mübarek. On dakikada, on beş dakikada, babam anlatıyor, böyle kalem eline alır, tıklar tıklar tıklar inci gibi bir yazıyla, şahane böyle bir makale gibi, cuma hutbesi yazardı diyor. Çok böyle güzel konuşan, çok kabiliyetli insan. Herkesin sevdiği, dürüst, namazlı niyazlı, adaletli, insaflı filan.

Güzel huy insanı cennete sokar ve Allah sever, kullar sever. Her bakımdan iyi olur güzel huylu insan.

وَأَكْثَرُ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ النَّارَ الْأَجْوَفَانَ: الْفُومُ
وَالْفَرْجُ

Ve ekseru mâ yudhilü'n-nâse'n-nâra.

İnsanları ekseriyetle cehenneme sokacak şeyler de nelerdir?

Neden cehenneme girer bu insanlar?

Ekseriya bunları cehenneme sokan şey, *el-ecvefâni*. İki içi boş uzuvdur.

Birisi ağız. Ağızın içi boş ama dil var. Pabuç gibi dili var insanın, bazısının. Dedikodu, gıybet, küfür, yalan dolan, her türlü günah işte bu dille işleniyor. Ekseriyetle büyük büyük

günahlar, büyük büyük haksızlıklar dille yapıyor. Ekseriyetle insanı bu sokar cehenneme.

Bir de, *ve'l-fercü* diyor.

Ferc de tenasül uzvu demek.

Yani ekseriyetle insanlar dilinin belasına cehenneme girer. Bir de namusunu koruyamadığı için, kadın namusunu koruyamadığı için, erkek de onun şeyine aldandığı için öyle cehenneme girerler.

Ekseriyetle bu kuvvetli bir duygu olduğundan, bunlara dayanamaz insanlar. Gençler kendini tutamaz, delikanlı diyorlar, başında kavak yeli esiyor diyorlar, söz dinlemez diyorlar, kanı şırıl şırıl akar damarlarında kaynar diyorlar vs. vs. Yani netice itibariyle şeytana uyar. Şeytana uyunca günahı işler, günahı işleyince de cehenneme girer.

Ekseriyetle bu ikisidir. Yani dilini tutarsa, beline de sağlam sahip olursa, namahreme kuşak çözmezse, o zaman ne âlâ. Ama dayanamazsa, tutamazsa kendisini, aldanırsa nefsin oyunlarına, şeytanın oyunlarına, o zaman cehennemi boylar. Çünkü büyük günahlardan biridir zina, büyük günahlardan biridir. Zina yuvaları yıkar, nesilleri bozar, bereketi giderir,

toplumları felakete uğratar, toplumlar o yüz-
den belaya uğrar.

a. Kalp ve Dille Yükselen İman

İkinci hadîs-i şerîf.

أَكْثَرُهُمْ لِلَّهِ ذِكْرًا

Ekserihum lillâhi zikran buyurmuş Efendi-
miz.

Ahmed b. Hanbel, Mu'az b. Enes'ten riva-
yet etmiş.

Ama neden böyle buyurmuş?

*Kâle süile aleyhisselamü eyyü'l-
mücâhidîne a'zamu ecran ve eyyü's-sâimîne
a'zamu ecran ve keze's-salâtü ve'z-zekâtü
ve'l-haccü ve's-sadakatü kâle fe-zekerahû.*

Şimdi sormuşlar Peygamber Efendimize
sorulmuş ki;

Eyyü'l-mücâhidîne a'zamu ecran. Mü-
cahitlerin hanisi sevap bakımından en çok se-
vap kazanır?

Sevabı en büyük olan mücahit hangisi-
dir?

Yani herkes harbe giriyor ya. Paldur küldür efenim savaşa giriyor ya.

Mücahitlerin en çok sevap kazananı hangisidir?

Diye sormuşlar ve devam etmişler;

Ve eyyü's-sâimîne a'zamu ecran. Oruç tutanların hangisi daha çok sevap alır?

En çok sevap alanı hangisidir? diye sormuşlar.

Sonra; *keze's-salâtü.* Namaz kılan namaz böyle. *Ve'z-zekâtü...* Zekât böyle, hac böyle, sadaka böyle.

Yani namaz kılandan hangisi en çok sevap alır?

Zekât verenden hangisi en çok sevap alır?

Hac edenlerin en çok hangisi sevap alır?

Nasıl yaparsa en çok sevabı kazanır?

Sadaka verenlerin en çok hangisi sevap kazanır?

Diye sormuşlar da. Bunların hepsine tek cevap olarak buyurmuş ki;

Ekserihum lillâhi zikran. Allah'ı en çok zikredeni.

Allah'ı en çok zikredenin, zikri en fazla olanın sevabı çoktur.

Tabi şimdi cihad ediyor.

Allah'ı zikretmesi nasıl olacak?

Zikir bir dilledir. Allah Allah Allah Allah Allah Allah Allah diye çarpışmaya giriyor, zikrederek giriyor. Bu budur bir zikir lisanla. Bir de zihinle, kalple, yani gönülle. Yani ben bu cihada Allah rızası için yapıyorum, ganimet için yapmıyorum, kızgınlık için yapmıyorum, şöhret için yapmıyorum, Allah'ın rızasından gayrı bir şey düşündüğümünden yapmıyorum. Sırf Rabbim razı olsun diye. Evet Cihad zor biliyorum ama, ne yapalım Cenâb-ı Rabbımız, Rabbül-Alemîn emreylemiş. Onun emridir, canım feda olsun filan. Bu da şuur yani. Gönülle zikir, akılla, fikirle zikir. O zaman onun sevabı en çok oluyor. Yani en şuurlu olanı, en sevaplı oluyor.

Ötekisi oruçlunun.

Tabi oruçluyken de insan zikri çok yaparsa, hem zikrinden sevap alır, bir de ben oruçluyum aman orucun sevabını

kaçırtmayayım. Bu orucu Allah rızası için tutuyorum, şöhrete lüzum yok, gösterişe lüzum yok. Oruçlu olduğumu pek kimseye de bildirmeyim vesaire filan, bu da şuurla şuuruyla zikir, bu sevabı çok alır.

Namaz kılanın.

Tabi namazın içinde herkes eşit şeyleri okuyor, amma demek ki şuuru kuvvetli olanı, yani gönülden, akıldan zikri hatırlaması, Cenâb-ı Hakk'ın kudretini düşünmesi çok olan, sevabı alıyor.

Zekâtı verirken, bunu Allah rızası için veriyorum diyerek, karşısındaki adamı incitmeden, üzmeden, fakire minnet etmeden, başa kakmadan, güzel veren sevabı çok alır.

Hac eden, tabi zikri çok yapacak, hacı neden yaptığını bilecek. Refes yani füsuk ve cidal hacı bozan şeyler bunlar, sevabını kaçıran. Refes kötü söz demek. Kötü, küfürlü söz ve müstehcen iş demek. Füsuk, günah demek. Allah'ın emrine aykırı işler yapmak demek. Cidal de mücadele demek. İtişme, kakışma, mücadele, çekişme, çatışma, onlar sevabını kaçırıyor, o zaman olmuyor.

Sadaka.

Sadaka verirken de insan, böyle şuurlu verirse, o zaman sevabı çok olur.

Demek ki burada her ibadeti yapanın en çok sevap alanı, Allah'ı en çok zikredeniymiş.

Tabi zikir Arapça'da hatırlamak demek. Allah'ı en çok hatırında tutan, yani en şuurlu olanı demek. Ama dille yapılan zikir de çok sevap.

Onun için Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* tavsiye buyurmuş ki;

أَكْثَرُوا ذِكْرَ اللَّهِ حَتَّى يَقُولُوا: مَجْنُونٌ

Eksirû zikrallâhi hattâ yekûlû mecnûn.

Zikri o kadar çok yapın ki, size millet mecnun desin.

Yani öyle azıcık filan oldu mu olmuyor. Yani azıcık suyla değirmen dönmüyor, maşrapaya su almış değirmenin kanadına suyu döküyor. Dönmez yav, bu kadarcık suyla döner mi? Kaşıkla su değirmenin kanadının üstüne su döküyor, dönmez. Azıcık zikir olmaz. Güldür güldür arktan su gelecek, çarkı güldür güldür çevirecek. Yani çok zikir olacak ki, zikir kalbine tesir etsin, aklına tesir etsin,

heyecanlandırırsın, kuvvetlendirsin, silsin, süpürsün, götürsün.

Onun için tesbihi elden düşürmemek ve bu zikri çok yapmak lazım.

b. Çocuklara Kur'an Öğretimi

Sonuncu hadîs-i şerîf.

أَكْثَرُوا مِنْ تِلَاوَةِ الْقُرْآنِ فِي بُيُوتِكُمْ فَإِنَّ الْبَيْتَ
الَّذِي لَا يُقْرَأُ فِيهِ الْقُرْآنُ يَقِلُّ خَيْرُهُ وَيَكْثُرُ شَرُّهُ
وَيَضِيقُ عَلَى أَهْلِهِ

Eksirû min tilâveti'l-kur'âni fî büyûti-küm. Fe-inne'l-beytellezî lâ yukrau fîhi'l -kur'ânü yekıllü hayruhû ve yeksüru şerruhû ve yetîku alâ ehlihî.

Diyor ki Efendimiz bu hadis-i şerifinde;

Eksirû min tilâveti'l-kur'âni fî büyûti-küm. Evlerinizde Kur'an okumayı çoğaltın, çok yapın.

Çünkü. *Fe-inne'l-beyte.* Evde.

Lâ yukrau fîhi'l -kur'ânü. Kur'an okunmazsa.

Yekıllü hayruhû. O evin hayrı az olur.

Ve yeksüru şerruhû. O evin şerri çok olur.

Ve yetîku alâ ehlihî. Ve o ev içinde oturanlara darlık verir, sıkıntı verir, dar gelir, baskı yapar, daraltır içlerini.

Kur'an okundu mu böyle olmaz. Yani hayrı çok olur, şerler uzak olur, ev ferah olur, mutlu olur, manevi bakımdan geniş olur. İçindeki insanlar da o geniş evin içinde rahat ederler.

Onun için evlerimizde Kur'an okumayı çok yapacağız. Hem de çoluk çocuğu toplarsak, okuyun bakıyım, sen nasıl okuyorsun, sen nasıl okuyorsun. Bak şurasını düzelt, burasını düzelt. Hanım bir de sen oku bakıyım vesaire filan. Hatalarını düzeltirsek iyi olur. Biz de yüksek sesle, açın bakalım sayfaları, hepiniz beraber takip edin, ben de okuyum, bak böyle okunur filan diyerek, böyle bir Kur'an çalışması yaparsak, Kur'an zaten zikirdir. Kur'an çalışması yaptığı zaman, eve de bir bereket gelir, hayır gelir, insanlar da mutlu, bahtiyar olur, şeytan da uzaklarda kalır.

Onun için Kur'an'a, Kur'ân-ı Kerîm'e yönelik çalışmaları çoğaltalım. Çocuklarımıza Kur'an öğretelim bir kere.

Bu ne?

Elif.

Bu ne?

Be.

Bu böyle olup da ortasında noktası olan ne?

Cim.

Noktası olursa Cim, noktasız olursa Ha.

Böyle olursa ne?

Ayın.

Bunun üstünde nokta olursa?

Ğayın.

Bunları öğreteceksin.

Dedelerimiz ne güzel öğretmişler;

ا elif uzun boylu.

Elif nasıl?

Uzun boylu.

ب be beli bükük.

Be'nin beli bükülmüş.

ت te ona benzer.

ث se ona benzer.

ج cim'in karnında bir nokta.

Cim karnında bir nokta, tam böyle oluyor,
şurasında bir nokta oluyor.

ج Cim karnında bir nokta.

ح ha ona benzer.

خ hî ona benzer.

د dal kaz ayaklı.

ذ zel ona benzer.

ر re'nin boynu eğri.

ز ze ona benzer.

[س Sin üç dişli, ش Şın ona benzer.]

[ص Sad badem gözlü.]

[ض Dad ona benzer.]

ط tı bir direkli.

ظ zı ona benzer.

ع ay'nın ağzı açık,.

غ ğayın ona benzer.

ف fe kuzu başlı.

Bizim evde kuzu var, kuzu gibi kafası
fe'nin.

ق kaf koyun gibi.

ك kef deve gibi.

ل lam orak gibi.

م mim omak gibi.

ن nun çanak gibi.

و vav bir gözlü.

ه he iki gözlü.

أ lam elif.

ي ye saban kulpu gibi.

Böyle öğretmişler yani. Haa, bu harf hangisiydi hatırında kalıyor. Çeřitli güzel usullerle öğretmişler. Böyle, sevgiyle, şakayla ğretirsiniz. Ondan sonra da çocuklar bunları iyi öğrenirseniz size sılrpi [slurpee] alacağım, şeker alacağım, dondurma var, ayskrim [ice cream], aklıt [chocolate], vesaire. Ondan sonra çocuklar severek öğrenirler.

Allah hepimizi iyi Müslüman eylesin. Sorumlu olan anne ve babaları da evlatlarını iyi yetiştirmeye muvaffak eylesin. Evlatlarımız da hayırlı Müslümanlar olsunlar. Allah onların güzel günlerini bizlere göstersin. Hayırlı evlat olduklarını göstersin.

Hayattayken güzelliklerini görüp sevindik. Biz vefat ettikten sonra da kabrimize onlar hayırlı ameller işledikçe sevaplar yağsın. Kabirlerimiz cennet bahçesi olsun. Ahirette de Allah cümlemizi sevdiklerimizle çoluk çocuğumuzla beraber cennetine dahil eylesin. Cemaliyle müşerref eylesin. Peygamber efendimize komşu eylesin.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŐAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

